



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Αρ. 3477 της 23ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2001
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις

Αριθμός 93

Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2001, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Ο ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ

Κανονισμοί δυνάμει του άρθρου 17Ε

Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ασκώντας τις εξουσίες που του δίδει το άρθρο 17Ε του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, εκδίδει με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, τους ακόλουθους Κανονισμούς.

48 του 1969
20 του 1960
21 του 1960
27 του 1961
69 του 1961
26 του 1962
39 του 1963
61 του 1972
52 του 1977
21 του 1979
68 του 1985
212 του 1987
284 του 1987
9 του 1988
204 του 1991
238 του 1991
38(Ι) του 1996
8(Ι) του 1998
24(Ι) του 2000
7(Ι) του 2001
10(Ι) του 2001.

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Οι παρόντες Κανονισμοί θα αναφέρονται ως οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2001.

Κώδικας
Δημοσιο-
γραφικής
Δεοντολογίας.
Παράρτημα Ι.

2. Το Ίδρυμα εφαρμόζει τον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας ο οποίος εκτίθεται στο Παράρτημα Ι των παρόντων Κανονισμών.

Περιεχόμενο
Εκπομπών.
Παράρτημα ΙΙ.

3. Το Ίδρυμα μεριμνά ώστε το περιεχόμενο των εκπομπών του να συνάδει με τα όσα εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΙ των παρόντων Κανονισμών.

Κώδικας
Διαφημίσεων
και
Τηλεοπτικών
Μηνυμάτων.
Παράρτημα ΙΙΙ.

4. Το Ίδρυμα εφαρμόζει τον Κώδικα Διαφημίσεων και Τηλεοπτικών Μηνυμάτων ο οποίος εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΙΙ των παρόντων Κανονισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
(Κανονισμός 2)
ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΕΡΜΗΝΕΙΑ

1. Ο σεβασμός της αλήθειας και του δικαιώματος του πολίτη για αντικειμενική, ολοκληρωμένη και έγκυρη πληροφόρηση αποτελεί υποχρέωση του Ρ.Ι.Κ. και των λειτουργιών του.
2. Ο σεβασμός του δικαιώματος του δημοσιογράφου για απρόσκοπτη πρόσβαση στις πηγές ειδήσεων και η διαφάνεια είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για ορθή ενημέρωση.
3. Το ήθος, η αξιοπρέπεια, η εντιμότητα, η διαγωγή, η συμπεριφορά και το επαγγελματικό επίπεδο των δημοσιογράφων θα πρέπει να είναι της υψηλότερης δυνατής στάθμης.
4. Οι δημοσιογράφοι έχουν την υποχρέωση να υπερασπίζονται την ανεξαρτησία τους και να μην επιτρέπουν παρεμβάσεις στο έργο τους.
5. Οι δημοσιογράφοι κατά την ενάσκηση του λειτουργήματός τους—
 - (1) Σέβονται και προάγουν τη δημοκρατία και τις άλλες πανανθρώπινες αξίες. Σέβονται και προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων,
 - (2) επιδεικνύουν την αρμόζουσα ευαισθησία σε θέματα που αφορούν την εθνική ασφάλεια και είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στην παρουσίαση θεμάτων, όπως η βία, το έγκλημα, ο ανθρώπινος πόνος και ο θάνατος, καθώς και πληροφοριών ή εικόνων που μπορούν να προκαλέσουν πανικό ή φρίκη ή αποτροπιασμό, και
 - (3) ενεργούν πάντοτε με καλή πίστη και συμμορφώνονται με το γράμμα και το πνεύμα του παρόντος Κώδικα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

1. ΑΚΡΙΒΕΙΑ

Το Ρ.Ι.Κ. μεριμνά ώστε να μη μεταδίδονται στις εκπομπές του ανακριβείς, παραπλανητικές, φανταστικές ή διαστρεβλωτικές της αλήθειας ειδήσεις, πληροφορίες ή σχόλια. Σε περίπτωση που έχει συμβεί κάτι τέτοιο υποχρεούται σε άμεση διόρθωση ή/και απολογία.

2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Το Ρ.Ι.Κ. έχει την υποχρέωση να προστατεύει και να ανταμείβει τους δημιουργούς ή κατόχους πνευματικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον δίκαιο που αφορά την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Εκεί που επιτρέπεται η αναδημοσίευση από άλλη πηγή γίνεται με σεβασμό προς το συγγραφέα/δημιουργό και αναφέρεται η πηγή.

3. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ

Το Ρ.Ι.Κ. παρέχει στους επηρεαζομένους, στην κατάλληλη περίπτωση και ιδιαίτερος όταν έχουν υποστεί επίθεση, την ευκαιρία να απαντήσουν ανάλογα.

4. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

Η υπόληψη και η ιδιωτική ζωή κάθε προσώπου τυγχάνει σεβασμού. Παρεμβάσεις και έρευνες στην ιδιωτική ζωή προσώπων, χωρίς τη συγκατάθεσή τους, περιλαμβανομένης της βιντεογράφισης ή ηχογράφησης προσώπων σε ιδιωτική περιουσία, καθώς και η λήψη πληροφοριών με μηχανισμούς υποκλοπής,

είναι γενικά απαράδεκτες και η δημοσιοποίησή τους μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

5. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Έρευνες ή λήψη και μετάδοση βιντεογραφημένων ή ηχογραφημένων στιγμιότυπων προσώπων σε νοσοκομεία ή άλλα παρόμοια ιδρύματα γίνονται με διακριτικότητα και κατόπιν αδείας όπου τούτο ενδείκνυται και αφού δηλωθεί αρμοδίως η ταυτότητα των λειτουργών του Ρ.Ι.Κ.

6. ΠΕΝΘΟΣ – ΘΛΙΨΗ

Σε περίπτωση πένθους, θλίψης ή ψυχικού κλονισμού απαγορεύονται τα κοντινά πλάνα και αναμένεται η πλέον διακριτική κάλυψη του γεγονότος. Επιβάλλεται στο μέγιστο βαθμό προσέγγιση που να τη χαρακτηρίζει διακριτικότητα και συμπάθεια και αποφυγή οποιασδήποτε πράξης που δυνατό να οξύνει τον ανθρώπινο πόνο.

7. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

- (1) Οι δημοσιογράφοι υποχρεούνται όπως εξασφαλίζουν με νόμιμα μέσα πληροφορίες με βιντεογράφιση ή ηχογράφιση στιγμιότυπων και ουδέποτε με ψευδείς παραστάσεις ή με άλλο δόλιο τρόπο.
- (2) Με εξαίρεση την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, έγγραφα και βιντεογραφήσεις ή ηχογραφήσεις μπορούν να λαμβάνονται μόνο με τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη τους.
- (3) Οι δημοσιογράφοι δεν αποκτούν ούτε προσπαθούν να αποκτήσουν πληροφορίες ή βιντεογραφημένα/ηχογραφημένα στιγμιότυπα με εκφοβισμό, απάτη ή εκβιασμό.

8. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Οι δημοσιογράφοι έχουν δωρεάν πρόσβαση σε πληροφορίες από ιδιωτικές ή δημόσιες πηγές.

9. ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ – ΔΩΡΟΛΗΨΙΑ

Οι δημοσιογράφοι δε δέχονται δώρα αναφορικά με την άσκηση του λειτουργημάτων τους. Εκτός σε εξαιρετικές περιπτώσεις που καλύπτονται από το δημόσιο συμφέρον, λειτουργοί δεν πληρώνουν ή δωροδοκούν μάρτυρες σε ποινικές υποθέσεις, ή πρόσωπα που έχουν ανάμειξη σε εγκληματικές ενέργειες, περιλαμβανομένων μελών των οικογενειών τους, με σκοπό την εξασφάλιση πληροφοριών ή βιντεογραφημένων ή ηχογραφημένων στιγμιότυπων.

10. ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ

Οι δημοσιογράφοι σέβονται πλήρως την αρχή ότι ο ύποπτος ή κατηγορούμενος για διάπραξη αδικήματος είναι αθώος μέχρις αποδείξεως, σύμφωνα με το νόμο, του αντιθέτου και συνεπώς αποφεύγουν να δημοσιοποιήσουν οτιδήποτε το οποίο να οδηγεί σε συμπεράσματα ως προς την ενοχή ή αθώοτητα του ύποπτου ή/και κατηγορούμενου ή τείνει να το διασύρει ή διαπομπεύσει.

11. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Δεν αποκαλύπτεται άμεσα ή έμμεσα η ταυτότητα θυμάτων βιασμού και άλλων σεξουαλικών αδικημάτων. Ειδικότερα στην περίπτωση παιδιών ισχύουν τα πιο κάτω—

- (α) Ουδέποτε αποκαλύπτεται η ταυτότητα παιδιών ηλικίας κάτω των 16 ετών που είναι παραπονούμενοι, μάρτυρες ή κατηγορούμενοι σε υποθέσεις διάπραξης σεξουαλικών αδικημάτων.

- (β) Δε γίνεται οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση αναφορά σε συγγένεια ή άλλη σχέση του κατηγορουμένου και του παιδιού.
- (γ) Ο όρος «αιμομιξία» δε χρησιμοποιείται και η κατηγορία περιγράφεται ως σοβαρό αδίκημα εναντίον παιδιών ή με άλλη κατάλληλη παρόμοια περιγραφή.

12. ΠΑΙΔΙΑ

Οι δημοσιογράφοι κατά κανόνα δεν παίρνουν συνεντεύξεις από και δε φωτογραφίζουν παιδιά κάτω των 16 ετών, σε σχέση με θέματα που αφορούν την προσωπική τους κατάσταση ή ευημερία, χωρίς τη συγκατάθεση γονέων ή των κηδεμόνων τους.

13. ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Αποφεύγεται οποιαδήποτε απ' ευθείας ή άλλη αναφορά εναντίον προσώπου που περιέχει στοιχεία προκατάληψης με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική προέλευση, την περιουσία ή καταγωγή ή την ηλικία ή άλλο καθεστώς περιλαμβανομένης της φυσικής ή διανοητικής ασθένειας ή αναπηρίας.

14. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΩΦΕΛΗ

Οι δημοσιογράφοι δε χρησιμοποιούν και δε μεταδίδουν για προσωπικό όφελος, πριν από τη γενική δημοσιοποίησή τους, οικονομικής φύσεως πληροφορίες τις οποίες λαμβάνουν.

15. ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ

Οι δημοσιογράφοι έχουν την ηθική υποχρέωση να τηρούν την επαγγελματική εχεμύθεια αναφορικά με την πηγή πληροφοριών που λήφθηκαν εμπιστευτικά. Ο δημοσιογράφος δεν υποχρεούται να αποκαλύψει την πηγή των πληροφοριών του.

16. ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

- (1) Οι δημοσιογράφοι δεν αποκαλύπτουν τις πληροφορίες που τυχόν επηρεάζουν τη δημόσια τάξη, την άμυνα του κράτους, το δημόσιο συμφέρον ή τα δικαιώματα τρίτου προσώπου.
- (2) Στον παρόντα Κώδικα, περιπτώσεις οι οποίες κατ' επίκληση του δημόσιου συμφέροντος δικαιολογούν παρέκκλιση από τον κανόνα, είναι κυρίως οι ακόλουθες:
 - (α) Υποβοήθηση ανίχνευσης ή αποκάλυψη του εγκλήματος·
 - (β) προστασία της δημόσιας ασφάλειας ή υγείας·
 - (γ) προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
 - (δ) παρεμπόδιση του κοινού από παραπλάνηση σαν αποτέλεσμα πράξεων ή δηλώσεων ατόμων ή οργανισμών.

17. ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Για θέματα εθνικής ασφάλειας οι δημοσιογράφοι δεν πρέπει να αποκαλύπτουν πληροφορίες που πιθανόν να προκαλέσουν πανικό στο κοινό ή να βλάψουν την εθνική ασφάλεια.

18. ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟ-ΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διαφήμιση προϊόντων ή υπηρεσιών από δημοσιογράφους κατά τη διάρκεια ενημερωτικών εκπομπών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

(Κανονισμός 3)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Ερημνεία –
Ζώνη.

«Ζώνη» σημαίνει τη χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας προβάλλονται προγράμματα κατάλληλα για άτομα πάνω των 15 ετών. Η ζώνη αρχίζει στις 21:00 για τις νύκτες που ακολουθούνται από εργάσιμες μέρες και στις 22:00 για τις νύκτες που ακολουθούνται από τις μη εργάσιμες μέρες του Σαββάτου, της Κυριακής, των εορτών και των σχολικών αργιών, όπως αυτές καθορίζονται στους εκάστοτε ισχύοντες περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης Κανονισμούς και λήγει στις 5:30 της επόμενης ημέρας.

Εισαγωγικές
διατάξεις.

1.—(1) Οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ΡΙΚ ως δημόσιας ραδιοτηλεόρασης.

(2) Το ΡΙΚ φροντίζει όπως σ' όλες τις εκπομπές του (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου γνωστοποιείται από πρόγραμμα του ΡΙΚ.

(3) Το ΡΙΚ λαμβάνει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος, τη μορφή και το περιεχόμενο κάθε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.

(4) Το ΡΙΚ διασφαλίζει ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

(5) Τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εκτός της «ζώνης» πρέπει να είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των 15 ετών.

(6) Η μετάδοση προγραμμάτων που πιθανόν να βλάψουν τη φήμη ατόμων, εταιρειών ή οργανισμών πρέπει να αποφεύγεται.

Κατάταξη
Ταινιών,
προειδοποιη-
τικά σήματα
σε τηλεοπτικά
προγράμματα.

2.—(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της «ζώνης» είτε εκτός.

(2) Απαγορεύεται η προβολή εκπομπών με έντονο ερωτικό περιεχόμενο.

(3) Προγράμματα τα οποία προβάλλονται για δεύτερη ή πολλοστή φορά φέρουν κατά διαστήματα διακριτική ένδειξη στο άνω δεξιό μέρος της οθόνης με το γράμμα (E) εντός παρενθέσεως.

Δελτία
ειδήσεων.

3.—(1)(α) Τα δελτία ειδήσεων προετοιμάζονται και μεταδίδονται με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα:

(β) ουσιώδη λάθη κατά τη μετάδοση των γεγονότων διορθώνονται αμελλητί σε επόμενο δελτίο ειδήσεων.

(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στην περίπτωση προβολής βίας, στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές—

(α) Οι νεκροί τυγχάνουν σεβασμού και δεν προβάλλονται από τηλεόρασης, εκτός εάν υπάρχει σοβαρός λόγος·

- (β) απαγορεύονται τα κοντινά πλάνα νεκρών και σοβαρά τραυματισμένων, οι οποίοι είναι θύματα πολέμου, ατυχήματος ή εγκληματικής πράξης·
- (γ) αποφεύγεται γενικά η προβολή κοντινών πλάνων αιμορραγούντων προσώπων ή που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης ή θυμού·
- (δ) μετάδοση τυχόν εικόνων (σκηνών) ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες·
- (ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προετοιμάζονται με ευαισθησία.

(3) Τα μέρη του δελτίου ειδήσεων που μπορούν να γίνονται αντικείμενο χορηγίας είναι η ενημέρωση για το συνάλλαγμα, τα χρηματιστηριακά νέα, το δελτίο καιρού και η αθλητική ενημέρωση.

(4) Απαγορεύεται η μετάδοση ονομάτων νεκρών πριν εξακριβωθεί ότι έχουν ενημερωθεί οι στενοί συγγενείς.

4. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

Χρήση
γλώσσας και
υποτιτλισμός.

- (1) Οι γενικά αποδεκτοί κανόνες της γραμματικής και του συντακτικού της ελληνικής γλώσσας λαμβάνονται υπόψη και τηρούνται κατά τη σύνταξη, παρουσίαση και τον υποτιτλισμό των εκπομπών. Το ίδιο ισχύει και για τη σύνταξη και παρουσίαση ξενόγλωσσων εκπομπών ή την προφορά ξένων ονομάτων και λέξεων στο πλαίσιο των ελληνικών εκπομπών. Οι ξενόγλωσσες εκπομπές, κατά το δυνατό, εκφωνούνται από πρόσωπα των οποίων η γλώσσα της εκπομπής είναι η μητρική.
- (2) Στην περίπτωση ξενόγλωσσων εκπομπών οι υπότιτλοι μεταδίδονται συγχρόνως με την πορεία του διαλόγου και αποδίδουν στην ελληνική γλώσσα το ακριβές νόημά του.
- (3) Απαγορεύεται—
 - (α) Η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων·
 - (β) η χρήση λέξεων ή εκφράσεων που πιθανόν να θίξουν άτομα με σωματικές ή πνευματικές ανικανότητες·
 - (γ) η μετάδοση βωμολοχιών σε προγράμματα εκτός «ζώνης»·

5. Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται—

Περιεχόμενο
ψυχαγωγικών
εκπομπών.

- (α) Οι εικόνες (σκηνές) βίας, όταν προβάλλονται κυρίως για να δημιουργήσουν έξαψη στον τηλεθεατή ή ακροατή, και δικαιολογούνται, μόνο εάν αποτελούν ουσιαστικό μέρος της δραματικής ή ενημερωτικής εκπομπής στην οποία ανήκουν·
- (β) η προβολή ασυνήθιστων εργαλείων ή μεθόδων προκλήσεως πόνου ή κακώσεως, ιδίως όταν είναι εύκολη η απομίμηση·
- (γ) οι εκπομπές που αποσκοπούν ή έχουν ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση ή πρόκληση ακραίας αντικοινωνικής συμπεριφοράς που περιλαμβάνει την εκτέλεση βίαιων εγκλημάτων·
- (δ) να παρουσιάζεται το κάπνισμα, η χρήση ναρκωτικών και η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών ως φυσιολογική και συναρπαστική δραστηριότητα και με τρόπο που να την καθιστά κοινωνικά αποδεκτό τρόπο ζωής, για τη νεολαία·
- (ε) οι σκηνές βίας ή η άσκηση βίας γενικά με θύματα ανηλίκους·

- (στ) οι μεταδόσεις ακραίας βίας συμπεριλαμβανομένου του βιασμού·
- (ζ) εκπομπές που περιέχουν λεπτομερώς τη διαδικασία αυτοκτονίας ή απόπειρας αυτοκτονίας·
- (η) οι εικόνες (σκηνές) βίας σε κινούμενα σχέδια ή άλλα παιδικά προγράμματα·
- (θ) οι εικόνες (σκηνές) που περιέχουν χιούμορ σε βάρος ατόμων με ειδικές ανάγκες, πνευματικές ή σωματικές·
- (ι) η μετάδοση εκτός «ζώνης» εικόνων (σκηνών) που περιέχουν βία στην οικογένεια. Κατ' εξαίρεση προβάλλονται μόνο πληροφοριακής ή εκπαιδευτικής φύσεως εικόνες (σκηνές)·
- (κ) η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό και οπωσδήποτε απαγορεύεται εκτός «ζώνης»·
- (λ) η μετάδοση οποιουδήποτε προγράμματος που δυνατό να ενθαρρύνει ή προτρέπει τη διάπραξη εγκλήματος·
- (μ) η μετάδοση εκπομπών που θίγουν ανεπανόρθωτα την αξιοπρέπεια των δύο φύλων, φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών ομάδων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ιδιωτική ζωή.

6.—(1) Όσο αφορά στην προστασία της ιδιωτικής ζωής απαγορεύεται—

- (α) Η μυστική βιντεογράφιση, ηχογράφιση και φωτογράφιση προσώπων σε ιδιωτικό χώρο καθώς και η μετάδοση του υλικού χωρίς τη συγκατάθεση των εμπλεκόμενων σε ενημερωτική ή ψυχαγωγική εκπομπή. Η μετάδοσή τους δικαιολογείται μόνο σε περιπτώσεις που αφορούν το δημόσιο συμφέρον. Το ίδιο ισχύει και για δημόσιο χώρο, όταν ο φακός ή το μικρόφωνο επικεντρώνεται συνεχώς σε συγκεκριμένο άτομο, το οποίο διακινείται σε δρόμους, πλατείες και άλλους δημόσιους χώρους·
- (β) η βιντεογράφιση ή φωτογράφιση κοντινών πλάνων και η ηχογράφιση προσώπων που βρίσκονται σε βαθύ πένθος ή σε συνθήκες ακραίας έντασης (π.χ. σε νοσοκομεία) και η μετάδοση του υλικού σε ενημερωτική ή ψυχαγωγική τηλεοπτική εκπομπή, εκτός αν δοθεί από τους εμπλεκόμενους η αναγκαία άδεια·
- (γ) η χρήση κρυμμένων ή καλυμμένων μηχανών λήψεως είτε φωτογραφικών είτε βιντεοκάμερων ή μαγνητοφώνων σε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο για κατασκοπία προσώπων, καθώς και η μετάδοση του ηχητικού ή οπτικοακουστικού υλικού που λήφθηκε με τέτοια μέσα·
- (δ) η βιντεογράφιση, ηχογράφιση και φωτογράφιση σε ιδιωτικό χώρο και μετάδοση του υλικού χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη·
- (ε) η ηχογράφιση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων και η χρήση του περιεχομένου τους σε ειδησεογραφική ή άλλη εκπομπή χωρίς τη συγκατάθεση των επηρεαζόμενων μερών.

(2) Κατά τη διάρκεια μετάδοσης οποιουδήποτε οπτικοακουστικού υλικού με σκοπό τη δημόσια έκθεση εγκληματικής πράξης πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία αθώων περαστικών.

(3) Οι συνεντεύξεις στον τόπο του γεγονότος έχουν ερευνητικό χαρακτήρα και περιορίζονται στο θέμα. Απαγορεύονται επιθετικές, πειστικές, παραπλανητικές ή προσβλητικές ερωτήσεις. Απαιτείται να δίνεται η ευκαιρία στα εμπλεκόμενα μέρη να δίνουν ολοκληρωμένη απάντηση.

(4) Οι ειδησεογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά τηλεπεριοδικά και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows) υπόκεινται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος Ι.

Παράρτημα Ι.

(5) Τα διαφημιστικά και τηλεμπορικά μηνύματα καθώς και τα προγράμματα που λαμβάνουν χορηγία υπόκεινται στις πρόνοιες του Κώδικα Διαφημίσεων του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος ΙΙΙ.

Παράρτημα ΙΙΙ.

7.—(1) Τα πρόσωπα που μετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Πρόσωπα που μετέχουν σε εκπομπές.

(2) Απαγορεύεται η αλλοίωση των απόψεων και θέσεων που εκφράζονται σε εκπομπή με την αλλαγή της σειράς των ερωτήσεων και απαντήσεων, τη χρησιμοποίηση ηχητικών ή οπτικών τεχνασμάτων ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

(3) Οι φιλοξενούμενοι σε εκπομπές αντιμετωπίζονται με τρόπο δίκαιο και αντικειμενικό. Οι πιο κάτω πληροφορίες τίθενται εκ των προτέρων υπόψη των φιλοξενουμένων:

- (α) Το θέμα της εκπομπής·
- (β) ο λόγος για τον οποίο προσκαλούνται στην εκπομπή·
- (γ) ο τρόπος με τον οποίο θα συμμετάσχουν·
- (δ) το είδος των ερωτήσεων·
- (ε) αν η εκπομπή έχει και άλλους φιλοξενούμενους και ποιοι είναι·
- (στ) αν η εκπομπή είναι ζωντανή ή αν θα μεταδοθεί βιντεογραφημένη·
- (ζ) σημαντικές αλλαγές που επιφέρονται μετά την αποδοχή συμμετοχής και που ίσως να διαφοροποιούν την αρχική πρόθεση του φιλοξενούμενου να συμμετάσχει, του ανακοινώνονται έγκαιρα·
- (η) αν θα δοθεί στο φιλοξενούμενο η ευκαιρία ανασκόπησης του προγράμματος πριν τη μετάδοση γίνεται ξεκάθαρο κατά πόσο ο φιλοξενούμενος θα έχει το δικαίωμα για αλλαγές.

8. Το ΡΙΚ λαμβάνει πρόνοια ώστε οι εκπομπές που περιέχουν διαγωνισμούς—

Διαγωνιστικές εκπομπές.

- (α) Να είναι απαλλαγμένες από κάθε προσunenνόηση μεταξύ των υπευθύνων και των διαγωνιζομένων γεγονός που συνεπάγεται την ευνοϊκότερη μεταχείριση ορισμένων από αυτούς·
- (β) να διεξάγονται με τρόπο που δεν προσβάλλει την αξιοπρέπεια των τηλεθεατών ή ακροατών ή των διαγωνιζομένων.

9. Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν σε περιπτώσεις συμμετοχής σε εκπομπή μέσω τηλεφώνου—

Συμμετοχή μέσω τηλεφώνου.

- (α) Άτομα που λαμβάνουν μέρος σε ενημερωτικές εκπομπές ή προγράμματα συζήτησης μέσω τηλεφώνου ενημερώνονται καταλλήλως πριν βγουν στον αέρα·
- (β) σε τηλεφωνικές συνεντεύξεις ο παρουσιαστής αποκαλύπτει την ταυτότητά του και παίρνει άδεια από το εμπλεκόμενο άτομο πριν αρχίσει η συνέντευξη·
- (γ) απαγορεύονται οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις χωρίς προειδοποίηση εκτός αν καταφανώς εξυπηρετείται το δημόσιο ή εθνικό συμφέρον.

Συμμετοχή
παιδιών.

10. Σε περίπτωση συμμετοχής παιδιών σε εκπομπή απαγορεύεται—

- (α) Οι λήψεις συνεντεύξεων από παιδιά κάτω των 16 ετών, πάνω σε θέματα ουσίας, χωρίς τη συγκατάθεση των γονέων ή των κηδεμόνων τους·
- (β) οι ερωτήσεις σε παιδιά που αφορούν οικογενειακά θέματα ή θέματα πάνω στα οποία τα παιδιά δεν έχουν την ικανότητα να απαντήσουν ενσυνείδητα·

Προστασία
ανηλίκων.

11.—(1) Η προαγγελία και παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκεί στους ανηλίκους αν προβληθεί εκτός «ζώνης».

(2) Μη ειδησεογραφικές εκπομπές που δείχνουν εξευτελιστική ή βάνουση μεταχείριση ανθρώπων ή ζώων ή άλλα θέματα ή εικόνες (σκηνές) βίαιης κοινωνικής αναταραχής δεν πρέπει να μεταδίδονται εκτός «ζώνης» ή στην αρχή της «ζώνης» όταν πιθανόν να παρακολουθούν ανήλικοι.

(3) Απαγορεύεται—

- (α) Η μετάδοση προγραμμάτων εκτός «ζώνης» που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν πορνογραφικές εικόνες ή σκηνές βίας·
- (β) η προβολή εκτός «ζώνης» ταινιών κινουμένων σχεδίων που περιέχουν εικόνες (σκηνές) έντονης βίας, έστω και αν οι παραγωγοί τους τις θεωρούν «παιδικές»·
- (γ) η παρουσίαση ανηλίκων ως μαρτύρων ή θυμάτων εγκληματικών ενεργειών ή δυστυχημάτων από τις ειδησεογραφικές και άλλες ενημερωτικές εκπομπές του ΡΙΚ. Επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση, εφόσον είναι αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού και δεν προκαλεί πόνο ή βλάβη στην προσωπικότητα του ανηλίκου και μόνο ύστερα από γραπτή άδεια του κηδεμόνα·
- (δ) η δημοσιοποίηση των ονομάτων ανηλίκων που εμπλέκονται σε αστυνομικές ή δικαστικές διαδικασίες και η μετάδοση οποιασδήποτε πληροφορίας που δυνατό να οδηγήσει στην αποκάλυψη της ταυτότητάς τους.

Σεξουαλικές
δραστηριότητες.

12.—(1) Σε περίπτωση μετάδοσης σεξουαλικών δραστηριοτήτων σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές απαγορεύεται—

- (α) Η προβολή συμμετοχής ανηλίκων σε οποιοδήποτε δραστηριότητες που αφορούν τη σεξουαλική πράξη·
- (β) η μετάδοση σαδομαζοχιστικών δραστηριοτήτων καθώς και διαστροφών ή ανωμαλιών παντός είδους, οι οποίες συνιστούν διασυρμό της σεξουαλικής δραστηριότητας των ανθρώπων·
- (γ) η προβολή δραστηριοτήτων με περιεχόμενο που δυνατό να θίξει τις ευαισθησίες της πλειονότητας των τηλεθεατών ή ακροατών·
- (δ) η παρουσίαση εικόνων (σκηνών) σεξουαλικού σαδισμού ή μαζοχισμού ή άλλων σεξουαλικών διαστροφών. Η παρουσίαση εικόνων (σκηνών) οποιουδήποτε άλλου συνδυασμού σεξουαλικών και βίαιων εικόνων (σκηνών) επιτρέπεται μόνο στο ελάχιστο μέτρο που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για δραματικούς ή εκπαιδευτικούς λόγους.

(2) το ΡΙΚ υποχρεούται όπως σε αναφορές ή θέματα με κεντρικό αντικείμενο το σεξ και ανάλογες μεταδόσεις τέτοιων δραστηριοτήτων σε ρεπορτάζ που ενσωματώνονται σε δελτία ειδήσεων, ενημερωτικές εκπομπές ή εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows), λαμβάνει υπόψη την τοποθέτηση της εν λόγω εκπομπής είτε εντός είτε εκτός «ζώνης» και προβαίνει στις αναγκαίες αναπροσαρμογές.

(3) Ρεαλιστικές εικόνες (σκηνές) σεξουαλικού περιεχομένου για εκπαιδευτικούς σκοπούς μπορούν να μεταδίδονται, εκτός «ζώνης», σε ντοκυμανταίρ, ή εκπαιδευτικές εκπομπές που ασχολούνται με θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.

13.—(1) Σε περίπτωση μετάδοσης θεμάτων που έχουν σχέση με εγκληματι- Εγκλήματα, τρομοκρατία.—

(α) Η ζωντανή μετάδοση τρομοκρατικών ενεργειών που πιθανόν να παρέχει βήμα προς τους τρομοκράτες να απευθύνονται προς το κοινό ή να αποτελεί μέσο διαδόσεως ή επιβολής των σκοπών τους·

(β) η πληρωμή σε κατάδικο ο οποίος δεν εξέτισε την ποινή του για εξασφάλιση της συμμετοχής του σε οποιοδήποτε πρόγραμμα. Εγκληματίες απαγορεύεται να πληρώνονται για συνεντεύξεις που αφορούν στα εγκλήματα τους·

(γ) η μετάδοση απόψεων προσώπων ή οργάνωσεων που διασαλπίζουν τη χρήση βίας ή εγκληματικής δραστηριότητας στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επίτευξη οποιωνδήποτε σκοπών·

(δ) η μετάδοση πληροφοριών που πιθανόν να θέσουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές ή να παρεμβάλουν εμπόδια στην προσπάθεια για λύση πειρατείας ή απαγωγής·

(ε) η μετάδοση λεπτομερών πληροφοριών για εγκληματικές μεθόδους και τεχνικές, καθώς και για αστυνομικές τεχνικές για την πρόληψη, ανίχνευση και πάταξη του εγκλήματος.

(2) Απαγορεύεται η παρουσίαση μεθόδων εκτέλεσης εγκλημάτων κατά τρόπο ή σε περιπτώσεις που ενθαρρύνεται η μίμηση.

(3) Τα εγκλήματα, η τρομοκρατία, η βία και άλλες βάνανυες και απάνθρωπες πράξεις δεν επιτρέπεται να εξυμνούνται ή να προβάλλονται επιδοκιμαστικά.

14. Σε περίπτωση μετάδοσης διαδηλώσεων και ταραχών απαγορεύονται—

(α) Τα σκηνοθετικά τεχνάσματα που επιδιώκουν την παραπλάνηση·

(β) η προβολή εμπρηστικών συνθημάτων ή προτροπή συμμετοχής σε ταραχές ή άλλες παράνομες ενέργειες.

15.—(1) Απαγορεύεται η μετάδοση πλάνων διάρκειας μικρότερης από 1 ή 2 καθρέκια (frames), ή πλάνων τα οποία έχουν υποστεί «εφέ» και εκπέμπουν εικόνες οι οποίες μεταδίδουν μηνύματα στο υποσυνείδητο ή κοντά στο όριο του συνειδητού. Παραπλάνηση και πρόκληση πανικού.

(2) Λαμβάνονται μέτρα για εξουδετέρωση του κινδύνου να υποστούν τεχνητή ύπνωση ευαίσθητοι τηλεθεατές. Σε περίπτωση προβολής εικόνων (σκηνών) υπνωτισμού απαγορεύεται στον υπνωτιστή να πραγματοποιεί τον υπνωτισμό κοιτάζοντας το φακό της μηχανής λήψης.

(3) Λαμβάνεται πρόνοια ώστε οι εκπομπές να μην παραπλανούν ή πανικοβάλλουν τους τηλεθεατές ή ακροατές, ιδιαίτερα, με την απομίμηση του δελτίου ειδήσεων.

Απαγορεύσεις.

16. Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών απαγορεύεται—

- (α) Η βιντεογράφιση ή ηχογράφιση, χωρίς άδεια, αστυνομικών ή στρατιωτικών εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων εκτός αν εξυπηρετούν καταφανώς το δημόσιο ή εθνικό συμφέρον·
- (β) η μετάδοση μουσικής με στίχους, ή βίντεο κλιπ ή ταινιών τα οποία ωραιοποιούν το έγκλημα, τα ναρκωτικά ή την αντικοινωνική συμπεριφορά·
- (γ) η ρεαλιστική αναπαράσταση απαγχονισμού ή οποιασδήποτε άλλης μορφής εκτέλεσης ή βασανιστηρίων εκτός «ζώνης»·
- (δ) η επίδειξη σε ενημερωτικά προγράμματα εξορκισμών ή πνευματιστικών πρακτικών. Ψυχαγωγικά προγράμματα που περιέχουν τέτοιες δραστηριότητες απαγορεύεται να προβάλλονται εκτός «ζώνης»·
- (ε) η μετάδοση εικόνων (σκημών) αρχείου αν έχουν καταστεί ανακριβείς ή πεπαλαιωμένες ή θίγουν το δημόσιο αίσθημα λόγω γεγονότων που έχουν μεσολαβήσει (θάνατος, καταδίκη κ.τ.λ.) ή τείνουν να παραπλανήσουν το κοινό προβάλλοντας επουσιώδη στοιχεία.

Αναπαραστάσεις παλαιών γεγονότων.

17. Απαγορεύονται αναπαραστάσεις παλαιών γεγονότων που πιθανόν να αναστατώσουν τους εμπλεκόμενους, τις οικογένειές τους ή άλλους τηλεθεατές που βρέθηκαν σε παρόμοια κατάσταση. Σε περίπτωση μετάδοσης προγραμμάτων αυτού του είδους, οι εμπλεκόμενοι ενημερώνονται έγκαιρα και οι τηλεθεατές πληροφορούνται για το περιεχόμενο με οπτικό ή ηχητικό σήμα.

Ενημέρωση για προγράμματα βασισμένα σε πραγματικά γεγονότα.

18. Οι τηλεθεατές και οι ακροατές ενημερώνονται όταν πρόκειται για προγράμματα βασισμένα σε πραγματικά γεγονότα και διασφαλίζεται ότι οι εμπλεκόμενοι δεν επηρεάζονται από το περιεχόμενο τέτοιων προγραμμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
(Κανονισμός 4)

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ

Α. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1. Το ΡΙΚ υποχρεούται να διασφαλίζει ότι όλες οι διαφημίσεις και τα τηλεμπορικά μηνύματα που μεταδίδει, συνάδουν με τις πρόνοιες του Νόμου και του Κώδικα Διαφημίσεων.
2. Το ΡΙΚ μπορεί να ζητήσει απόσυρση ή τροποποίηση οποιασδήποτε διαφήμισης όταν κρίνει ότι δε συνάδει με το Νόμο ή τον Κώδικα Διαφημίσεων, χωρίς καμιά ευθύνη.
3. Το ΡΙΚ μπορεί να συμβουλεύει σχετικά με την καταλληλότητα οποιασδήποτε διαφήμισης πριν από την παραγωγή της, χωρίς οποιαδήποτε δέσμευση.
4. Το ΡΙΚ δεν αποδέχεται οποιαδήποτε ευθύνη για τυχόν συμβουλές ή γνώμες ή απόψεις μελών του προσωπικού του σχετικά με το περιεχόμενο διαφημίσεων και δεν υπόκειται σε αγωγές για τυχόν απώλειες ή ζημιές που προκαλούνται ως αποτέλεσμα τέτοιων συμβουλών, γνώμων ή απόψεων. Συναφώς αναφέρεται ότι οποιοσδήποτε συμβουλές, γνώμες ή απόψεις από το προσωπικό του δεν είναι δεσμευτικές για το ΡΙΚ σε σχέση με τη συγκεκριμένη διαφήμιση ή τηλεμπορικό μήνυμα.

Β. ΓΕΝΙΚΑ

1. Όλες οι διαφημίσεις και τηλεμπορικά μηνύματα πρέπει να είναι νόμιμα, τίμια, αληθή, καλαίσθητα και να μην περιέχουν υπερβολικούς ή ανυπόστατους ισχυρισμούς.
2. Η ιδιωτική ζωή των ατόμων δεν μπορεί να παρουσιάζεται ή να αναφέρεται σε διαφημίσεις χωρίς τη συγκατάθεσή τους.
3. Οι διαφημίσεις δεν πρέπει να κάνουν άδικη αναφορά ή να δυσφημίζουν άλλα προϊόντα ή διαφημίσεις ή αυτούς που διαφημίζουν.
4. Στις διαφημίσεις δεν επιτρέπεται η εκμετάλλευση δεισιδαιμονιών και του αισθήματος του φόβου.
5. (1) Οι διαφημίσεις είναι σύμφωνες με τις πρόνοιες του περί Εμπορικών Περιγραφών Νόμου. Καμιά διαφήμιση δεν επιτρέπεται να περιέχει οποιαδήποτε περιγραφή, ισχυρισμό ή παράσταση που άμεσα ή συμπερασματικά παραπλανά για το προϊόν ή την υπηρεσία που διαφημίζεται ή για την καταλληλότητά του για το σκοπό που διαφημίζεται.
(2) Οι διαφημιζοντες υποχρεούνται να παρουσιάσουν μαρτυρία για να τεκμηριώσουν οποιαδήποτε περιγραφή, ισχυρισμό ή παράσταση όταν τους ζητηθεί.
6. Η λέξη «ανακοίνωση» και παράγωγά της μπορεί να χρησιμοποιείται σε έκτακτες περιπτώσεις, όμως πρέπει να έπεται του ονόματος του διαφημιζομένου.
7. Οι διαφημίσεις που δημιουργούν ή τείνουν να δημιουργήσουν προστριβές είναι απαράδεκτες.
8. Οι διαφημίσεις ετοιμάζονται με αίσθημα ευθύνης προς την κοινωνία και πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις ηθικές αξίες που αποτελούν τη βάση κάθε δημοκρατικής κοινωνίας και είναι κοινές σε όλες τις χώρες – μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως η ατομική ελευθερία, η ανεκτικότητα και ο σεβασμός για την αξιοπρέπεια και ισότητα όλων των ανθρώπων.

9. Η χρήση ξενόγλωσσων λέξεων ή νεοελληνικών νεολογισμών που δημιουργούνται για διαφημιστικούς σκοπούς, θα εξετάζεται κατά περίπτωση και η τελική απόφαση για τη χρήση τους επαφίεται στο ΡΙΚ.

Γ. ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Η μετάδοση διαφημίσεων από το ραδιόφωνο ή την τηλεόραση υπόκειται στις γενικές αρχές, οι οποίες εκτίθενται στον Κώδικα Διαφημίσεων.

1. Μετάδοση διαφημίσεων

Οι διαφημίσεις μεταδίδονται στην ελληνική γλώσσα ή σε οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα.

2. Διαφημιστικό υλικό και τεχνικές απαιτήσεις

Τα αντίτυπα των διαφημιστικών μηνυμάτων διατηρούνται από το Ίδρυμα σε καλή κατάσταση σε κουτιά με σαφείς επιγραφές.

Δ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

1. Ψευδείς ή παραπλανητικές διαφημίσεις

Καμιά διαφήμιση, εξεταζόμενη σαν σύνολο ή εν μέρει, δε θα παρουσιάζει με λόγια ή οπτικά τα διαφημιζόμενα είδη ή υπηρεσίες ή τις τιμές τους, κατά τρόπο που άμεσα ή συμπερασματικά δημιουργεί λανθασμένες εντυπώσεις.

Ειδικότερα:

(α) Ειδικοί ισχυρισμοί:

Καμιά διαφήμιση δε θα περιλαμβάνει οποιαδήποτε αναφορά, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει το κοινό στο συμπέρασμα ότι το διαφημιζόμενο είδος ή ένα συστατικό του είναι ειδικής ποιότητας ή έχει κάποια ειδική ιδιότητα, η οποία στην πραγματικότητα είναι άγνωστη, μη αναγνωρισμένη ή δεν μπορεί να εξακριβωθεί.

(β) Επιστημονικοί και τεχνικοί όροι:

Στατιστικές, επιστημονικοί όροι, παραθέσεις από τεχνικά δημοσιεύματα και τα παρόμοια, χρησιμοποιούνται με την απόλυτη συναίσθηση ευθύνης απέναντι στον ακροατή ή θεατή. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση άσχετων στοιχείων με σκοπό να εμφανίζονται οι ισχυρισμοί περισσότερο επιστημονικοί από όσο είναι. Στατιστικές περιορισμένης αξίας δεν πρέπει να παρουσιάζονται κατά τρόπο, που να εμφανίζονται σαν γενικά αληθινές. Ο διαφημιστής υποχρεούται να παρουσιάσει στοιχεία για απόδειξη της ακρίβειας οποιουδήποτε χαρακτηρισμού, ισχυρισμού ή περιγραφής όταν του ζητηθεί.

(γ) Απομίμηση:

Απαγορεύεται οποιαδήποτε απομίμηση, η οποία είναι πιθανόν να παραπλανήσει τους ακροατές ή θεατές, έστω και αν δεν είναι τέτοια, ώστε να αποτελέσει βάση για δικαστική υπόθεση.

2. Απαράδεκτα προς διαφήμιση προϊόντα ή υπηρεσίες

Η διαφήμιση των ακόλουθων προϊόντων ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται:

(α) Όλα τα καπνικά προϊόντα.

(β) Όλα τα φάρμακα και θεραπευτικές αγωγές που διαθέτονται μόνο με ιατρική συνταγή.

(γ) Προβλέψεις στοιχημάτων.

(δ) Στοιχήματα και πρακτορεία στοιχημάτων εκτός αν έχουν άδεια.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου το κρατικό λαχείο και «τα στοιχήματα» του ΟΠΑΠ δε λογίζονται ως στοιχήματα.

- (ε) Πυροβόλα όπλα και οργανώσεις σκοποβολής.
- (στ) Πορνογραφία.
- (ζ) Παροχή δανείων εκτός από τράπεζες και άλλα οικονομικά ιδρύματα.
- (η) Πρακτορεία γάμων και λέσχες αλληλογραφίας.
- (θ) Πρόβλεψη της τύχης και τα όμοια.
- (ι) Επιχειρηματίες ή άλλοι σε σχέση με θάνατο ή ταφή.
- (ια) Μη αδειούχα ιδιωτικά γραφεία εξεύρεσης εργασίας.
- (ιβ) Υπνωτισμός, υπνοθεραπεία, πνευματιστικές υπηρεσίες.

3. Δυσφημιστικές και συγκριτικές διαφημίσεις

Τεκμηριωμένοι ανταγωνιστικοί ισχυρισμοί μπορούν να γίνονται δεκτοί, αλλά οι ισχυρισμοί αυτοί δεν παρουσιάζονται κατά τρόπο που με διαστρέβλωση ή ανοίκεια έμφαση πιθανόν να παραπλανούν. Οι διαφημίσεις δεν περιέχουν δυσφημιστικές αναφορές σε άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες.

4. Έπαινοι

Οι μαρτυρίες, καταθέσεις, πιστοποιήσεις ατόμων σε διαφημίσεις πρέπει να είναι γνήσιες και να μη χρησιμοποιούνται κατά τρόπο που πιθανόν να παραπλανούν. Πρέπει να παρέχεται απόδειξη προς υποστήριξη οποιασδήποτε μαρτυρίας ή ισχυρισμού που περιέχονται σε μια διαφήμιση.

5. Εγγυήσεις

Οι διαφημίσεις δεν πρέπει να περιέχουν τη λέξη «εγγύηση» ή «εγγυημένος» ή λέξεις με την ίδια σημασία, εκτός αν οι πλήρεις όροι της εγγύησης είναι διαθέσιμοι για έλεγχο και αναφέρονται καθαρά στη διαφήμιση. Σ' όλες τις περιπτώσεις οι όροι πρέπει να περιέχουν λεπτομέρειες του τρόπου αποζημίωσης του αγοραστή σε περίπτωση που θα βρεθεί στην ανάγκη να κάνει χρήση της εγγύησης.

6. Διαγωνισμοί

Στις διαφημίσεις με τις οποίες καλείται το κοινό να συμμετάσχει σε διαγωνισμούς, όταν τούτο επιτρέπεται από την κυπριακή νομοθεσία, πρέπει να αναφέρεται με σαφήνεια πώς μπορούν να προμηθευτούν τους έντυπους όρους όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν, περιλαμβανομένων των διευθετήσεων για την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και απονομή των βραβείων.

7. Ενοικιαγορά

Διαφημίσεις σχετικά με την πώληση εμπορευμάτων με το σύστημα ενοικιαγοράς, ή «επί πιστώσει» απαιτείται όπως γίνονται σύμφωνα με την κυπριακή νομοθεσία.

8. Διαφημίσεις Κομμάτων, Συνδέσμων, Οργανώσεων, Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων κλπ.

- (α) Διαφημίσεις από ή εκ μέρους οποιουδήποτε σώματος, οι σκοποί του οποίου εξ ολοκλήρου ή εν μέρει είναι πολιτικής φύσης, δεν επιτρέπονται.

Διαφημίσεις πολιτικών κομμάτων, συνδέσμων, οργανώσεων, σωματείων κλπ., επιτρέπονται εφόσον αφορούν αθλητικές, καλλιτεχνικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις που οργανώνονται από αυτά.

Απαγορεύονται διαφημίσεις που έχουν σχέση με θέματα εργατικών διαφορών ή κάνουν αναφορά σε παρούσα δημόσια πολιτική.

- (β) Διαφημίσεις από ή για χάρη οποιουδήποτε σώματος, οι σκοποί του οποίου είναι εξ ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο θρησκευτικής φύσης δεν επιτρέπονται.

- (γ) Δεν επιτρέπεται να ανακοινώνονται δημόσια με διαφήμιση οι ανάγκες φιλανθρωπικών οργανώσεων. Αυτό όμως δεν εμποδίζει την ανακοίνωση ενεργειών που γίνονται για σκοπούς ενίσχυσης φιλανθρωπικών ή καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.

9. Υπηρεσίες για απώλεια βάρους

Διαφημίσεις υπηρεσιών που αποβλέπουν στην απώλεια βάρους ή στον έλεγχο της σιλουέττας είναι δυνατό να γίνουν αποδεκτές, νοουμένου ότι—

- (α) Αυτές οι υπηρεσίες βασίζονται στη δίαιτα ή/και άσκηση και τούτο αναφέρεται και στη διαφήμιση.
- (β) Κατά τη γνώμη των ειδικών οι υπηρεσίες αυτές είναι αποτελεσματικές, δε βλάπτουν την υγεία και οποιοδήποτε ισχυρισμοί συνδέονται με αυτές είναι τεκμηριωμένοι.
- (γ) Οι οικονομικές συνέπειες από αυτές τις υπηρεσίες είναι διαθέσιμες γραπτά στους ενδιαφερομένους πριν από οποιαδήποτε δέσμευση.

10. Προστασία των παιδιών

Εκτός από τις σχετικές πρόνοιες του Νόμου πρέπει να εφαρμόζονται και τα ακόλουθα:

- (α) Δεν επιτρέπεται η μετάδοση οποιασδήποτε διαφήμισης η οποία ενθαρρύνει τα παιδιά να εισέρχονται σε άγνωστους τόπους ή να συνομιλούν με άγνωστους στην προσπάθειά τους να συλλέξουν δελτία, περιτυλίγματα κλπ.
- (β) Δεν επιτρέπεται η μετάδοση οποιασδήποτε διαφήμισης εμπορικού είδους ή υπηρεσίας η οποία απευθύνεται σε παιδιά και με οποιοδήποτε τρόπο υποδηλοί ότι αν αυτά δεν αγοράσουν ή δεν ενθαρρύνουν άλλα πρόσωπα να αγοράσουν το είδος ή να πληρώσουν για την υπηρεσία, θα παραλείψουν την εκτέλεση καθήκοντος ή θα υστερήσουν στο αίσθημα νομιμοφροσύνης τους προς ορισμένο πρόσωπο (περιλαμβανομένων και ιερών προσώπων) ή οργάνωση.
- (γ) Δεν επιτρέπεται η μετάδοση οποιασδήποτε διαφήμισης, η οποία καθοδηγεί τα παιδιά να πιστεύουν ότι αν δεν αποκτήσουν το είδος που διαφημίζεται, θα είναι κατά κάποιο τρόπο κατώτερα από άλλα παιδιά ή ότι υπόκεινται σε περιφρόνηση ή σαρκασμό επειδή δεν το απέκτησαν.
- (δ) Δεν επιτρέπονται διαφημίσεις, το περιεχόμενο των οποίων επηρεάζει την ασφάλεια των παιδιών.
- (ε) Σε διαφημίσεις που απευθύνονται σε παιδιά, δεν πρέπει να δίδεται σε δώρα τα οποία προσφέρονται, δυσανάλογη έμφαση σε σχέση με το είδος που διαφημίζεται.
- (στ) Καμιά διαφήμιση δεν επιτρέπεται να υπονομεύει την εξουσία των ενηλίκων ή να υποτιμά το νόμο και την τάξη.
- (ζ) Η μέθοδος να διαφημίζονται παιχνίδια σε δράση όπως τα βλέπει το παιδί με τη φαντασία του ή με την παρουσία αντίστοιχων (του παιχνιδιού) σκηνών από την πραγματική ζωή θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με φειδώ.
- Δεν επιτρέπεται να επιδιώκεται ηχητική σύγχυση με το θόρυβο του πραγματικού προτύπου ενός παιχνιδιού.
- (η) Δεν επιτρέπεται να δημιουργούνται υπερβολικές προσδοκίες στα παιδιά για παιχνίδια που διαφημίζονται με τη χρήση φανταστικών σκηνών και ειδικών «εμφέ», δεδομένου ότι η ικανότητα των παιδιών να ξεχωρίζουν μεταξύ πραγματικού και φανταστικού και ποικίλει ανάλογα με την ηλικία τους.

- (θ) Δεν επιτρέπεται να παροτρύνονται τα παιδιά να ζητούν από τους γονείς τους ή άλλους να τους αγοράσουν το διαφημιζόμενο προϊόν.
- (ι) Οι όροι παιδικών διαγωνισμών, οι οποίοι προκηρύσσονται ή περιλαμβάνονται σε διαφήμιση, υποβάλλονται στο ΡΙΚ για έγκριση πριν από την τελική παραγωγή της διαφήμισης. Η αξία των δώρων και οι πιθανότητες επιτυχίας σε αυτούς τους διαγωνισμούς δεν επιτρέπεται να εξογκώνονται.
- (ια) Διαφημίσεις για παιχνίδια ή άλλα προϊόντα που ενδιαφέρουν παιδιά, δεν πρέπει να αφήνουν περιθώρια παραπλάνησης, λαμβανομένης υπόψη της ανωριμότητας στην κρίση και στην πείρα του παιδιού.
- (ιβ) Διαφημίσεις για προϊόντα που μπορεί να βλάψουν, να αναστατώσουν ή να φοβίσουν τα παιδιά μεταδίδονται μετά τις 9.00 μ.μ.
- (ιγ) Οι διαφημίσεις για παιχνίδια, πρέπει να δίνουν γενική ένδειξη για την τιμή τους. Το κόστος τους δεν πρέπει να υποβαθμίζεται με τη χρήση λέξεων όπως «τόσα μόνον».
- (ιδ) Παιδιά μπορούν να κάνουν αυθόρμητα σχόλια σε θέματα που μπορούν να παρουσιάσουν ενδιαφέρον σε αυτά, στα πλαίσια διαφημίσεων, όχι όμως να δίνουν «τυπική μαρτυρία» (testimonials).
- (ιε) Δεν επιτρέπεται η προώθηση μέσω μετάδοσης διαφημίσεων πωλήσεων στα παιδιά ενός προϊόντος με τη μέθοδο διανομής δώρων ή τη μέθοδο της συμπλήρωσης «άλπουμ» ή με άλλη μέθοδο που βασίζεται στην τύχη.
- (ιστ) Τα παιδιά δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για να παρουσιάζουν με επιχειρηματολογία προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν αναμένεται να αγοράσουν τα ίδια, ή να κάνουν σχόλια για προϊόντα ή υπηρεσίες, για τα οποία δεν αναμένεται να έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις.

11. Διαφημίσεις για εκπαιδευτήρια

Διαφημίσεις που αφορούν την Εκπαίδευση ή τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένες και σύμφωνες με τη νομοθεσία και όπου κατά την κρίση του ΡΙΚ επιβάλλεται, να ζητείται η γνωμάτευση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

12. Διαφημίσεις φαρμάκων και θεραπείας

Βλάβη σε πολίτες, η οποία μπορεί να προκύψει από υπερβολικούς, παραπλανητικούς ή ανεύθυνους ισχυρισμούς δικαιολογεί την υιοθέτηση αυστηρότερου ελέγχου από οποιοδήποτε άλλο είδος διαφήμισης. Από την άλλη, η πρόοδος της ιατρικής επιστήμης δυνατό να επηρεάσει την άποψη η οποία σχηματίζεται για την αποτελεσματικότητα φαρμάκων, προϊόντων, συσκευών ή θεραπείας και επομένως η άποψη του ΡΙΚ πάνω στο θέμα αυτό θα αναθεωρείται περιοδικά. Γι' αυτό οι διαφημιστές προτρέπονται να συζητούν με τις Ιατρικές Υπηρεσίες αυτή τη μορφή διαφημίσεων προτού τις προγραμματίσουν.

Ισχυρισμοί και γενικά το περιεχόμενο διαφημίσεων που αφορούν την υγεία, τη διατροφή, τα φάρμακα κλπ., είναι τεκμηριωμένοι και όπου κατά την κρίση του ΡΙΚ απαιτείται, να τυγχάνουν της έγκρισης του αρμόδιου Υπουργείου ή επαγγελματικών σωμάτων.

- (α) Διαφημίσεις για φαρμακευτικά προϊόντα είναι σύμφωνες με τις συγκεκριμένες πρόνοιες του Νόμου και τους όρους που περιέχονται στην άδεια εμπορίας τους.
- (β) Σε διαφημίσεις φαρμακευτικών προϊόντων δεν επιτρέπεται η παρουσίαση γιατρών, οδοντιάτρων, φαρμακοποιών, νοσοκόμων, μαιών κλπ., που είναι δυνατό να δώσουν την εντύπωση επαγγελματικής συμβουλής ή σύστασης.

- (γ) Οι διαφημίσεις φαρμάκων και θεραπειάς δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνουν—
- (i) Ισχυρισμό θεραπείας οποιασδήποτε αδιαθεσίας ή συμπτωμάτων κακής υγείας ή λέξη ή έκφραση συνταγμένη με τέτοια μορφή ή διατύπωση, ώστε να έχει θετικό το νόημα αποθεραπείας οποιασδήποτε αδιαθεσίας ή ασθένειας.
 - (ii) Οτιδήποτε το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί ως προσφορά ή φάρμακο ή προϊόν ή συμβουλή σε σχέση με τη θεραπεία σοβαρών ασθενειών, παραπόνων, καταστάσεων, ενδείξεων ή συμπτωμάτων.
 - (iii) Παρατηρήσεις και εκθέσεις οι οποίες παρέχουν την εντύπωση επαγγελματικής συμβουλής ή σύστασης.
 - (iv) Ισχυρισμό για θεραπεία ή υποκατάσταση της κατάλληλης θεραπευτικής αγωγής σε σχέση με σοβαρές ασθένειες όπως έλκος, καρδιακή ενόχληση κλπ.
 - (v) Προσφορές για διάγνωση ή θεραπεία αδιαθεσιών με αλληλογραφία.
 - (vi) Τη λέξη «τονωτικός» ή συναφείς ισχυρισμούς.
 - (vii) Οποιαδήποτε έκθεση ή υπαινιγμό ότι η καλή υγεία προσώπων δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο, επειδή αυτά δε συμπληρώνουν το διαιτολόγιό τους με βιταμίνες.

13. Προϊόντα Προσωπικής Υγιεινής

Το θέμα της διαφήμισης προϊόντων αυτής της κατηγορίας είναι συνήθως λεπτό. Είναι δυνατό οι διαφημίσεις αυτές πολύ εύκολα να φέρουν σε δύσκολη θέση και να προσβάλουν ακόμη και εκείνους τους τηλεθεατές, που κατ' αρχή δε θα απέρριπταν τη διαφήμισή τους. Γι' αυτό το λόγο χρειάζεται μεγάλη διακριτικότητα. Απαραίτητη είναι η τήρηση των εξής κατευθυντήριων γραμμών:

- (α) Καμιά διαφήμιση δεν περιλαμβάνει οτιδήποτε που πιθανό να φέρει σε δύσκολη θέση ή να υποσκάψει την εμπιστοσύνη σχετικά με το προσωπικό επίπεδο υγιεινής κάποιου.
- (β) Η οπτική παρουσίαση πρέπει καθόλα να είναι καλόγουστη και συγκρατημένη. Δεν απαγορεύεται η οπτική παρουσίαση «ξεπακαταρισμένων» πετσετών υγείας ή ταμπόν. Φωτογραφίες του πακέτου επίσης είναι αποδεκτές.
- (γ) Θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε τυχόν λεπτομερείς περιγραφές του προϊόντος είτε οπτικά είτε ακουστικά, για να αποφεύγεται οτιδήποτε μπορεί να θίξει ή να προσβάλει τους τηλεθεατές. Κατά κανόνα θα πρέπει να αποφεύγονται τα πολλά λόγια και να δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στο οπτικό μέρος.
- (δ) Συνηθισμένες τεχνικές του «μάρκετινγκ», όπως προσφορές, δείγματα κλπ., επιτρέπονται.
- (ε) Προσωπικές συστάσεις και έπαινοι είναι αποδεκτά.
- (στ) Δεν επιτρέπεται καμιά ένδειξη ή αναφορά σε σεξουαλική ή κοινωνική ανασφάλεια.
- (ζ) Δεν επιτρέπεται η χρήση λέξεων που πιθανόν να προσβάλουν, όπως π.χ. «μυρωδιά».
- (η) Ιδιαίτερη διακριτικότητα χρειάζεται όταν ο διαφημιστής θέλει να προσβάλει την καταλληλότητα του προϊόντος για πολύ νεαρές γυναίκες. Τα κορίτσια που θα εμφανίζονται σε τέτοιες διαφημίσεις δεν πρέπει να είναι κάτω των 16 χρόνων.